

Oponentský posudek na bakalářskou práci Adama Foltýna

ETNOGRAFICKÁ ANALÝZA DIGITÁLNÍCH TAROTOVÝCH VÝKLADŮ

Předkládané v roce 2024 na Ústavu filosofie a religionistiky FF UK

Předkládaná práce si klade za cíl analyzovat digitální tarotové výklady na platformě Youtube. Činí tak za pomoci digitálního etnografického výzkumu v mezinárodní online tarotové komunitě na příkladu vybraných věštkyň. Tato pozorování doplňuje o výsledky analýzy rozhovorů s deseti narátory, kteří práci roušířují o svou zkušenost s tímto typem duchovního obsahu.

1) Struktura argumentace: 4

Struktura práce není bohužel příliš srozumitelná. Po celou dobu čtení textu bylo pro mě velmi obtížné sledovat, proč se autor rozhodl věnovat pozornost právě tomuto tématu na tomto místě a bylo skoro nemožné odhadnout, kam ho myšlenky zavedou příště. Celkové orientaci nepomohlo ani nedostatečné shrnování dílčích závěrů mezi jednotlivými pasážemi textu. Předěly mezi jednotlivými kapitolami jsou nejčastěji řešené oslím můstkem o jedné větě a text tak působí nekompaktně. Práci chybí důkladnější úvod, který by představil téma a cíle i propracovanější závěr, který by výsledky shrnul (jeden odstavec opravdu nestačí).

V textu se nachází celá řada argumentačních kontradikcí či nejasností, které by zasloužily další komentář. Např. v kapitole 2.3. autor postupně tvrdí, že energie může být osobní i neosobní, subjektivní i objektivní. Na s. 18. pak popisuje, že mnoho youtuberů se snaží svou produkci přizpůsobit algoritmům této sítě ale hned záhy píše, že tito samí youtuberi se „tak snaží být co nejautentičtější“. Na s. 20 pak píše, že duchovní tarotové influenceři okolo sebe vytvářejí audienční kultury, které jsou typické svou nepropojeností, avšak z rozhovorů vyplývá, že narátoři jako hodnotu sledování těchto videí vnímají pocit sounáležitosti, *communitas* (s. 28). Vztah mezi youtubovými kanály (2. část) a respondenty z řad instagramového profilu, který si autor zřídil (3. část), mi do této chvíle není zřejmý, jelikož na IG profilu se nenachází žádné tarotové výklady, pouze afirmace a informace o výzkumu.

2) Formální úroveň: 3

Celý text práce by si zasloužil důkladnou jazykovou i stylistickou korekturu. Nachází se v něm totiž velké množství gramatických chyb, stylistických neobratností a redundantních slov, které zamlžují hlavní sdělení textu a významně ztěžují četbu. Překlady jsou často ledabylé nebo rovnou zavádějící, např. *illud tempus* není „čas nyní a vždy“ (s. 14), *empowerment* neznamená „osvobození“ (s. 9) a *love bombing* se nepřekládá jako „milosrdně bombardovat“ (s. 17). U citací narátorů autor nadužívá typografické způsoby vyznačení jejich výpovědi (odsazení, uvozovky a kurzíva zároveň).

Poznámky pod čarou nejsou sjednocené a vyžadují pečlivou revizi. Indexy poznámek pod čarou bývají na nesrozumitelných místech (např. pozn. č. 13, 26 nebo 30) nebo přetékají na další řádku (pozn. 7 a 35). Navíc, autor minimálně na dvou místech zaměnil původního autora výroku za badatele, který skutečného autora cituje: W. Hanegraaff nepředstavuje „Boha jako totálnost veškeré energie“ (s. 20), ale cituje F. Capru, kterého uvádí jako jeden příklad z mnoha. Z. Kostíková se pak o „audienčních kultech“ jen letmo zmiňuje, když odkazuje na práci S. Bainbridge (s. 20).

3) Práce s prameny: 4

Práce se sekundární literaturou je solidní a zahrnuje dostatečné množství teoretické literatury, se kterou autor pracuje adekvátním způsobem, naopak práce s prameny primárními by zasloužily revizi. Množství primárního materiálu, které autor zpracoval je sice na bakalářskou práci nadstandardní, bohužel práce s nimi příliš neodpovídá akademickým standardům. Autor neuvádí, v jakém časovém období výzkum prováděl, ani jaké youtubové kanály při analýze bral v potaz (v kap. 2.2. píše o dvaceti zkoumaných, v textu se však reálně objevují tři.). Není ani jasné podle jakých kritérií je pro svůj výzkum vybíral. Při citování narátorů není vůbec uvedeno, kdy byl rozhovor pořízen, u citací z youtube videí není nikde uveden zdroj (a to ani v bibliografii – výčet primární literatury v práci úplně chybí!).

4) Vlastní přínos: 8

Na práci oceňuji především úctyhodné množství zkoumaného empirického materiálu – je také nanejvýš sympatické, že se autor do výzkumu zapojil mnohem angažovanějším způsobem a na vlastní kůži si vyzkoušel, co to znamená tento typ platform provozovat. V tomto ohledu se jedná o originální počín, který si zaslouží pochvalu. Zpracovávaný materiál pak také nezůstává pouhým popisem, ale autor na něm ukazuje i složitější teoretickou analýzu.

5) Obecný přesah práce: 6

Z obecnější roviny je práce přínosná pro další badatele v oblasti alternativní spirituality, jelikož nabízí nová data pro bádání v této oblasti. Velkou škodou proto zůstává, že se autorovi dle mého názoru nepovedlo dostatečně jasně formulovat závěry, které by z této práce mohly plynout, a načrtnout celkovou strukturu práce zřetelněji tak, aby byla snáze přístupná i pro širší badatelskou obec.

Práci navrhuji přijmout k obhajobě a hodnotím ji 25 body, tedy *velmi dobrou*.

V Praze, dne 7.6.2024

Mgr. Helena Dyndová, Ph.D.